

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

България 4000 гр. Пловдив ул. "ЦарАсен" № 24; Централна: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

ФИЛОСОФСКО - ИСТОРИЧЕСКИ
ФАКУЛТЕТ

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:

(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „География, технологии и предприемачество“

редовно обучение

образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Учебният план влиза в сила от учебната 2025/2026 година за I курс и следващите випуски.

Факултет	Философско-исторически
Професионално направление	1.3 Педагогика на обучението по ...
Специалност	„География, технологии и предприемачество“
Образователно-квалификационна степен	бакалавър
Професионална квалификация	Учител по „География и икономика“ Учител по „Технологии и предприемачество“ за общообразователна подготовка Учител по „Предприемачество“ за профилирана подготовка
Форма на обучение	редовно
Продължителност на обучението	4 години; 8 семестъра
Утвърден с протокол на АС	Протокол №22/22.05.2025 г.
Приет с протокол на ФС	Протокол №204/12.05.2025 г.
Влиза в сила от:	2025/2026 година за I курс и следващите випуски

Анотация

Специалност „География, технологии и предприемачество“ е нова интердисциплинарна бакалавърска програма, чиято цел е да подготви висококвалифицирани специалисти – преподаватели с квалификация по „География и икономика“, „Технологии и предприемачество“ за общообразователна подготовка и „Предприемачество“ за профилирана подготовка. С това специалността отговаря на нарастващата потребност от преподаватели в последните две области, в съчетание с базова подготовка в областта на географията и науките за земята.

Подобно интердисциплинарно съчетание спомага за пълнокръвното разбиране на съвременната социална реалност, нашето място в нея и възможностите ни за творчески инициативи и предоставя по-богати възможности за реализация и развитие в различни обществени сфери. Именно днешното съвремие убедително ни показва, че реалността е далеч по-сложна и изисква задълбочена подготовка, която надскача тесните дисциплинарни граници. Не случайно в края на 1990-те години известният учен от Калифорнийския университет професор Джаред Даймънд, носител на „Пулицър“ за 1997 г., безапелационно доказва не само колко ползотворно е сътрудничеството между тези науки, но и, както демонстрира в по-късните си трудове, че днес повече от всякога се нуждаем от именно такова интердисциплинарно знание. Възприетият в програмата подход категорично следва задачата, която си поставя Пловдивския университет в неговата Стратегия за развитие, а именно да осигурява обща и професионална подготовка на специалисти на европейско равнище, способни на гъвкави интердисциплинарни решения в своята професионална практика, отговарящи на

предизвикателствата в съвременния свят.

Програмата на специалността е резултат на сътрудничество между специалисти по подготовка на учители по география на Филиала на ПУ в гр. Смолян с повече от 10-годишните традиции в преподаване на предприемачество, иновации и социални изследвания на науката и технологиите във Философско-исторически факултет на ПУ. Капацитетът на преподавателите осигурява ясното следване на мисията и целите на Пловдивския университет и придава уникален профил на специалността, където чрез особеността „географски поглед“ към икономиката и бизнеса се въвежда едно модерно и в тон с най-новите европейски тенденции разбиране за предприемачество, технологии и иновации, адекватно на съвременното общество на знанието и разгръщащата се поредна технологична революция.

Модулът „Технологии и предприемачество“ се води от експертен екип от катедра „Приложна и институционална социология“, предлагащ иновативно обучение в областта на науката, технологиите и предприемачеството. Ядрото на екипа е представено от специалисти от изследователски център „Наука, технологии, иновации“, които имат богат изследователски опит по национални и международни проекти, изучаващи проблемите на

науката и образованието, технологиите и предприемаческата среда. Те предлагат своята богата експертиза и в рамките на образователни програми както в социалните и хуманитарни науки, така и в естествените науки и инженерни специалности.

Учебният план обхваща три направления – география, икономика, технологии и предприемачество, като се поддържа необходимия баланс между основната широкопрофилна подготовка и специфичните знания. Намерено е оптимално съотношение между теоретичната и практическата подготовка, което дава възможност да се реализира качествено обучение на студентите и осигурява условия за последващото им развитие като конкурентноспособни специалисти. Особено внимание се отделя на:

- фундаменталната подготовка по география и науките за земята и предприемачеството и иновациите като двигател на социалната промяна;
- специфичните области и сектори на приложение – комерсиалното и социалното предприемачество, творческите индустрии, екологията и др.

Отличителна черта на учебния план на специалността е следването на принципа за практическа насоченост при обучението. В хода на следването са предвидени интерактивни семинари и практикуми с акцент върху методите „учене чрез правене“ (учебни фирми, борси, учебни екскурзии, летни експедиции и практики за теренна работа и др.). С оглед на обезпечаване на обучението и високото качество на образователния продукт, студентите в бакалавърската програма по *География, технологии и предприемачество*, разполагат с план-конспект по всяка дисциплина, както и с електронни и хартиени рийдъри, предоставени им от съответния преподавател в началото на всеки един курс.

Завършилите успешно бакалавърската програма «География, технологии и предприемачество» са квалифицирани да извършват

учебна, методическа и управленска дейност в системата на образованието, политиката и културата. Те се реализират като: учители по география и икономика, учители по технологии и предприемачество, учители по предприемачество; като консултанти и ментори в стартиращи фирми и при разработване на проекти, като експерти в правителствени и неправителствени организации в областта на научната и образователна политика; икономиката и политическата област, в местното самоуправление и други звена.

Квалификационната подготовка на студентите от специалността се осъществява в рамките на общотeorетичната, специализираната и практическата подготовка чрез задължителни, избираеми и факултативни дисциплини в рамките на 2475 часа за 4-годишен срок на обучение. Учебният план е в съответствие с европейската система за натрупване и трансфер на кредити. В рамките на следването студентите от специалността имат възможност да се обучават и в европейски университети, по линия на международни образователни програми за студентска мобилност, с гарантирано пълно академично признаване на натрупаните там кредити. Периодично на интернет страницата на ФИФ се огласява информация за потенциални възможности пред студентите за записване в нови курсове, специализации и други форми за продължаващо обучение. Освен това, Катедра „Приложна и институционална социология“ организира дискуссионни форуми и разяснителни кампании сред студентите.

Специфични изисквания за прием

Бакалавърската програма „География, технологии и предприемачество“ е достъпна за широк кръг кандидат-студенти, завършили средно образование. Приемът е по бал, формиран на основа на оценките от дипломата или ДЗИ, така и чрез кандидатстудентски изпит.

Балът се изчислява по следния начин:

6 x И

И: КСИ (Български език или История на България, или География на България, или Математика)

или

ДЗИ (Български език и литература или География и икономика, или Предприемачество, или История и цивилизации, или Математика, или Философия/Философски цикъл)

или

ДЗИ за придобиване на професионална квалификация за специалност код 3450212 „Предприемачество и мениджмънт“ от професионално направление 345 Администрация и управление

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран от ПУ

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията учител по „география и икономика“, учител по „технологии и предприемачество“ за общообразователна подготовка, учител по „предприемачество“ за профилирана подготовка са необходими 250 кредита, от които 214 кредита от задължителни дисциплини (84 кредита от социални и стопански дисциплини; 69 кредита от географски дисциплини; 53 кредита от психологически,

педагогически, методически и частно-дидактически дисциплини; 4 кредита от теренни практики; 4 кредита от спорт), 12 кредита от избираеми дисциплини, 4 кредита от факултативни дисциплини и 20 за държавни изпити

Профил на специалността

В учебния план на бакалавърска програма „География, технологии и предприемачество“ са обособени следните блокове дисциплини:

Географски блок дисциплини включват придобиване на фундаментални и приложни знания по география (физическа география – геоморфология, климатология и хидрология, биогеография; социална география - география на населението и селищата, етноконфесионална география; икономическа, културна и политическа география), както и знания и умения за използване на математически, специфични картографски, дистанционни и др. методи.)

Икономическият блок дисциплини разглежда създаването на икономическа стойност и нейното управление на равнище *национална икономика* (икономически баланси и потоци, зависимости между основните икономически сектори и др.), в *голямата акционерна фирма* и в дейността на *индивидуалния предприемач*. Дават се знания за финансовите потоци във фирмата и нейните отношения с финансовите институции. Специален акцент е поставен върху управлението на човешкия фактор в икономиката и поведението на потребителите.

Блок *Наука, технологии, иновации* набляга на знания и технологичен аспект в социалния живот; ролята на науката и технологиите като основа за икономическа промяна и предприемаческите усилия и умения като двигател за нейното осъществяване. Специализираните курсове акцентират върху различни аспекти на съвременните „общества на риска“, в които реализират своята дейност предприемачите и техните фирми и организации. В тази връзка блокът включва курсове по предприемачество в творческите индустрии, еко- и социално предприемачество.

Методически блок включва необходимите теоретични и практически дисциплини, гарантиращи високо ниво на педагогическа квалификация на завършващите студенти.

В програмата са включени теренни практики по география и по технологии и предприемачество.

Основни резултати от обучението

Основните резултати от обучението гарантират: специализирана академична подготовка; методическа подготовка с професионална насоченост; професионална подготовка със социална насоченост; лична професионална подготовка.

Завършилите специалност „География, технологии и предприемачество“ : *А. Ще имат:*

1. Теоретични знания от областта на географските, социалните науки (с профил по предприемачество).
2. Умения за прилагане на теоретичните знания в различни области и сфери на дейност.
3. Умения за самостоятелна професионална дейност и за работа в екип. *Б. Ще могат:*

1. Да използват алтернативни подходи в процеса на овладяване на познания.
2. Да организират учебно-възпитателния процес в обучението по „география и икономика“, „технологии и предприемачество“, „предприемачество“.

3. Да прилагат на практика придобитите по време на университетското обучение академични знания в конкретна професионална среда. Завършилите са подготвени да комуникират със специалисти и неспециалисти във връзка с обмен на информация, идеи, проблеми и решения; притежават способности да продължат обучението си в магистърски програми.

Професионален профил на завършилите

Завършилите специалността бакалаври могат да се реализират успешно в:

- в областта на образованието - като учители по география и икономика, учител по технологии и предприемачество, учител по предприемачество във втора гимназия на степен; като експерти в регионалните управления на образованието; като консултанти по научно-методически и организационно-управленчески дейности в системата на образованието;
- в местни, национални и международни правителствени и неправителствени организации и институции като експерти по география, технологии и предприемачество;
- в областта на икономиката и туризма – като консултанти и ментори в стартиращи фирми и при разработване на проекти, като организатори, сътрудници и др.

Възможности за продължаване на обучението

Завършилите бакалавърска програма „География, технологии и предприемачество” ще могат да продължат образованието си в магистърски програми в страната и чужбина в областта на: 1. Педагогическите науки, 3.1. Социология, антропология, науки за културата, 3.8. Икономика, 3.9. Туризм, 4.4. Науки за земята.

При желание студентите, завършили бакалавърската програма, могат да продължат образованието си в магистърски програми в друго професионално направление във висши училища в страната или в чужбина.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **ЛБ** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (**И** – изпит; **ТО** – текуща оценка; **З** – заверка; **П** – продължава следващ семестър).

№	Направление	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни					Извън аудиторни		О	К	ФИ
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	12	13
1-ви семестър												
1	4.4	Математическа география и картография	30	30	0			120	120	150	5	И
2	4.4	Геоморфология	30	30	0			120	120	150	5	И
3	4.4	Увод в географското познание	30	30	0			120	120	150	5	И
4	3.1	Социология и икономика на предприемачеството	30	30	0			120	120	150	5	И
5	3.1	Увод в социологията	45	30	15			105	105	150	5	И
6	3.1	Презентационни умения	30	15	15			30	30	60	2	Т.О.
7	1.2	Приобщаващо образование	30	30	0			30	30	60	2	И
8	7.6	Спорт	30	0		30		0	0	30	1	Т.О.
Общо за 1-ви семестър			255	195	30	30		645	645	900	30	
2-ри семестър												
1	4.4	Климатология и хидрология	60	45	15			90	90	150	5	И
2	3.1	Методология на проекти	45	30	15			75	75	120	4	И
3	4.4	Почвзнание	30	30	0			90	90	120	4	И
4	4.4	География на населението и селищата	45	30	15			105	105	150	5	И
5	3.1	Отраслеви технологии и материали (индустриални сектори; аграрни и зоотехнологии)	30	15	15			150	150	180	6	И
6	3.8	Микроикономика	45	30	15			105	105	150	5	И
7	7.6	Спорт	30	0	0	30		0	0	30	1	Т.О.
Общо за 2-ри семестър			285	180	75	30		615	615	900	30	
Общо за 1-ва година			540	375	105	60		1260	1260	1800	60	
3-ти семестър												
1	4.4	Етноконфесионална география	45	30	15			75	75	120	4	И
2	4.4	Биогеография	30	30	0			60	60	90	3	И
3	3.2	Психология	60	30	30			90	90	150	5	И
4	3.8	Макроикономика	45	30	15			75	75	120	4	И
5	3.8	Счетоводство и контрол	45	30	15			75	75	120	4	И
6	1.2	Педагогика	60	30	30			90	90	150	5	И
7	3.1	Интеркултурна комуникация	45	30	15			75	75	120	4	И
8	7.6	Спорт	30	0	0	30		0	0	30	1	Т.О.
Общо за 3-ти семестър			360	210	120	30		540	540	900	30	
4-ти семестър												
1	4.4	Геоикономика	45	30	15			105	105	150	5	И
2	3.1	Социология на науката и технологиите	45	30	15			105	105	150	5	И
3	1.2	Технологично проектиране и конструиране	30	15	15			90	90	120	4	И
4	3.1	Емпирични социологически изследвания	60	30	30			90	90	150	5	И
5	3.1	Социология на образователните институции	45	30	15			75	75	120	4	И
6	3.1	Финансиране и политики за насърчване на Иновациите	45	30	15			75	75	120	4	И
7	3.1	Теренна практика по иновации и технологии	30	0	0	30		30	30	60	2	И
8	7.6	Спорт	30	0	0	30		0	0	30	1	Т.О.
Общо за 4-ти семестър			330	165	105	60		570	570	900	30	
Общо за 2-ра година			690	375	225	90		1110	1110	1800	60	

5-ти семестър												
1	4.4	Социално-икономическа география на страните	45	30	15			105	105	150	5	И
2	4.4	Природна география на континентите	45	30	15			105	105	150	5	И
3	3.1	Иновации и предприемачество: риск и отговорности	60	30	30			90	90	150	5	И
4	3.1	Ролева игра – новостартираща фирма	30	0	30			30	30	60	2	И
5	3.1	Социално предприемачество и социална политика	45	30	15			75	75	120	4	И
6	1.3	Методика на обучението по география	60	30	30			90	90	150	5	И
7	1.3	Хоспитиране по география	15	0	0		15	15	15	30	1	Т.О.
8	1.2	Избираема дисциплина 1	30	30	0			60	60	90	3	И
Общо за 5-ти семестър			330	180	135		15	570	570	900	30	
6-ти семестър												
1	4.4	Природна география на България	45	30	15			105	105	150	5	И
2	4.4	География на туризма	45	30	15			75	75	120	4	И
3	3.1	Маркетингови изследвания	45	30	15			105	105	150	5	И
4	1.2	Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	30	15	15			30	30	60	2	И
5	1.3	Методика на обучението по технологии и предприемачество	60	30	30			90	90	150	5	И
6	1.3	Хоспитиране по технологии и предприемачество; предприемачество	15	0	0		15	15	15	30	1	Т.О.
7	4.4	Теренна практика по география	30	0	0	30		30	30	60	2	И
8	1.2	Избираема дисциплина 2	30	30	0			60	60	90	3	И
9	1.2	Избираема дисциплина 3	30	30	0			60	60	90	3	И
Общо за 6-ти семестър			330	195	90	30	15	570	570	900	30	
Общо за 3-та година			660	375	225	30	30	1140	1140	1800	60	
7-ми семестър												
1	4.4	Практикум по предприемачество	45	30	15			105	105	150	5	И
2	4.4	Обществена география на България	45	15	30			75	75	120	4	И
3	3.1	Еко предприемачество	45	30	15			105	105	150	5	И
4	1.3	Компетентностен подход и иновации в образованието	45	30	15			105	105	150	5	И
5	1.3	Текуща педагогическа практика по география	30	0	0	30		60	60	90	3	Т.О.
6	1.3	Текуща педагогическа практика по технологии и предприемачество	30	0	0	30		60	60	90	3	Т.О.
7	1.2	Избираема дисциплина 4	30	30	0			60	60	90	3	И
8		Факултативна дисциплина 1	30	30	0			30	30	60	2	И
Общо за 7-ми семестър			300	165	75	60		600	600	900	30	
8-ми семестър												
1	4.4	Културна и политическа география	30	30	0			90	90	120	4	И
2	3.1	НПО и регионално развитие	45	15	30			75	75	120	4	И
3	1.3	Стажантска практика по география	45	0	0	45		105	105	150	5	Т.О.
4	1.3	Стажантска практика по технологии и предприемачество	45	0	0	45		105	105	150	5	Т.О.
5		Факултативна дисциплина 2	30	30	0			30	30	60	2	И
6		Държавен практико-приложен изпит по Технологии и предприемачество						150	150	150	5	И
		Държавен практико-приложен изпит по География						150	150	150	5	И
		Писмен изпит или защита на дипломна работа по Технологии и предприемачество						150	150	150	5	И
		Писмен изпит или защита на дипломна работа по География						150	150	150	5	И
Общо за 8-ми семестър			195	75	30	90		1005	1005	1200	40	
Общо за 4-та година			495	240	105	150		1605	1605	2100	70	
Общо за целия курс на обучение			2385	1365	660	330	30	5115	5115	7500	250	

Забележка: Списъкът с предлаганите избираеми и факултативни дисциплини е Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

Избираемите дисциплини в учебния план на специалност „География, технологии и предприемачество“ са разпределени в две групи:

Първа група - педагогически, психологически, образователно-управленски и частно-дидактически

Избираема дисциплина 1

Избираема дисциплина 2

Втора група - интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-педагогическата реализация на учителите:

Избираема дисциплина 3

Избираема дисциплина 4

Списъкът с предлаганите избираеми дисциплини е в Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

ФАКУЛТАТИВНА ДИСЦИПЛИНА

Факултативните дисциплини могат да бъдат, както от предлаганите избираеми дисциплини към учебния план, така от всички преподавани в ПУ дисциплините.

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

Оценяването става на основата на текущи оценки на писмени работи по време на семестъра (най-малко три), оценка на активността на студента в семинарните занятия и семестриален изпит. Писмените работи са есета, тестове, колоквиуми и курсови работи.

Изисквания за завършване

Успешно полагане на държавни изпити: държавен писмен изпит по География (или защита на дипломна работа), държавен писмен изпит по Технологии и предприемачество (или защита на дипломна работа), държавен практико-приложен изпит за квалификация „учител по география и икономика“ и държавен практико-приложен изпит за квалификация „учител по технология и предприемачество“ и учител по „предприемачество“.

Координатор

Доц. д-р Тихомир Митев

tihomir.n.mitev@uni-plovdiv.bg

тел. 032 261 491.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на избираеми и факултативни дисциплини

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1 (първа група)	30	30			60			90	3	И
1	Гражданско образование										
2	Взаимодействие със семейството										
3	Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда										
	Избираема дисциплина 2 (първа група)	0				0			0	0	
1	Комуникативни умения в образователна среда										
2	Дигитална компетентност и дигитална креативност										
3	Лидерство в образованието										
	Избираема дисциплина 3 (втора група)	30	30			60			90	3	И
1	Географско краезнание										
2	Антропология на града										
3	Културология										
4	Общества и наследства										
5	Икономическа антропология										
	Избираема дисциплина 4 (втора група)	30	30			60			90	3	И
1	Съвременните рискови общества: социологически анализ										
2	Гео екология										
3	Туристически и културни организации										
4	Ареални изследвания										

ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
		АО	Л	С	Лб	ИО	Сп	---	О		
	Факултативна дисциплина 1	30	30			30			60	2	И
1	От дисциплините, преподавани във всички факултети на ПУ, вкл. на ФИФ;										
	Факултативна дисциплина 2	30	30			30			60	2	И
1	От дисциплините, преподавани във всички факултети на ПУ, вкл. на ФИФ;										